EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 26.10.2021
COM(2021) 669 final

2021/0349 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen (Barcelonan yleissopimus) puitteissa unionin puolesta otettavasta kannasta päätökseen nimetä koko Välimeri rikkioksidipäästöjen valvonta-alueeksi (MED SO_x ECA) aluksista aiheutuvan meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (MARPOL-yleissopimus) liitteen VI mukaisesti

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemista koskevan yleissopimuksen, jäljempänä ’Barcelonan yleissopimus’, ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokouksessa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä hyväksyä päätös esittää vuonna 2022 Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) meriympäristön suojelukomitean 78. kokouksessa (MEPC 78) ehdotus koko Välimeren nimeämisestä rikkioksidipäästöjen valvonta-alueeksi sekä siihen liittyvien velvoitteiden voimaantulopäivästä.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemista koskeva yleissopimus

Barcelonan yleissopimus ja sen seitsemän pöytäkirjaa, jotka on hyväksytty osana Välimeren toimintasuunnitelmaa, ovat keskeisiä Välimeren aluetta koskevia oikeudellisesti sitovia monenvälisiä ympäristösopimuksia.

Barcelonan yleissopimuksen tavoitteena on ehkäistä, vähentää ja torjua pilaantumista sekä lopettaa se Välimeren alueella ja parantaa ihmisten terveyden ja meriympäristön suojelua kyseisellä alueella kestävää kehitystä edistävällä tavalla.

Euroopan unioni on Barcelonan yleissopimuksen (sellaisena kuin se on muutettuna)[1] sopimuspuoli.

2.2. Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokous

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokoukseen osallistuu ministereitä ja korkeita virkamiehiä, jotka edustavat kaikkia Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolia. Sopimuspuolet kokoontuvat Antalyassa Turkissa 7.–10. joulukuuta 2021.

Barcelonan yleissopimuksen 25 artiklan mukaisesti Euroopan unioni käyttää äänioikeuttaan äänimäärällä, joka vastaa niiden unionin jäsenvaltioiden määrää, jotka ovat yleissopimuksen tai sen yhden tai useamman pöytäkirjan sopimuspuolia. Unioni ei käytä äänioikeuttaan, kun sen jäsenvaltiot käyttävät omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokouksen työjärjestyksen 43 artiklan mukaisesti pöytäkirjat tai rahoitusohjeet, sisältöä koskevat päätökset, suositukset ja päätöslauselmat tehdään läsnä olevien ja äänestävien sopimuspuolten kahden kolmasosan enemmistöllä, jollei yleissopimuksessa toisin määrätä.

2.3. Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokouksen suunniteltu säädös

Barcelonan yleissopimuksen 6 artiklan mukaan sopimuspuolten on toteutettava kaikki kansainvälisen oikeuden mukaiset toimenpiteet alusten päästöjen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseksi, vähentämiseksi, torjumiseksi ja poistamiseksi Välimeren alueella mahdollisimman suuressa määrin ja sen varmistamiseksi, että tällaisen pilaantumisen

[1] EYVL L 322, 14.12.1999, s. 32–43.

valvontaan liittyvät kansainvälisesti tunnustetut säännöt pannaan tehokkaasti täytäntöön kyseisellä alueella.

Barcelonan yleissopimuksen 18 artiklan 1 kohdan vii alakohdan mukaan kyseisen yleissopimuksen sopimuspuolten kokous voi harkita ja toteuttaa kaikkia toimia, jotka ovat tarpeen yleissopimuksen ja pöytäkirjojen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Rikkioksidipäästöjen valvonta-alueen perustaminen edistäisi edellä mainittuja tavoitteita, koska sen myötä otettaisiin käyttöön erityisvaatimukset alusten ilmansaastepäästöjen vähentämiseksi Välimerellä.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tarve suojella merien luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemeitä Välimerellä, myös kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla, on todettu useita kertoja.

Alusten ilmansaastepäästöillä on merkittäviä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja ympäristöön. Yksi tapa torjua alusten päästöistä aiheutuvia ongelmia on nimetä aluksista aiheutuvan meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen, jäljempänä ’MARPOL-yleissopimus’, liitteen VI mukaisesti Välimeri rikkioksidipäästöjen valvonta-alueeksi (Med SO_x ECA), jolla noudatetaan alusten päästöjen vähentämistä koskevia erityisvaatimuksia.

Unionin kanta on tarpeen suunnitellun ehdotuksen oikeudellisesti sitovien vaikutusten vuoksi. Koska ehdotus on pilaantumisen vähentämistä ja ympäristönsuojelun parantamista koskevan unionin tavoitteen mukainen, ehdotetaan, että unioni puoltaa suunnitellun säädöksen hyväksymistä.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ’*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*’ kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se käsittää myös sellaiset välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”[2].

4.1.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokous on sopimuksella perustettu elin; se on perustettu Barcelonan yleissopimuksella.

Suunnitellulla säädöksellä esitetään vuonna 2022 IMOn meriympäristön suojelukomitean 78. kokouksessa (MEPC 78) ehdotus Välimeren nimeämisestä rikkioksidipäästöjen valvonta-

[2] Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

alueeksi (MED SOx ECA). Säädös, joka on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta esitettävä kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät ympäristön suojeluun.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellisena oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

2021/0349 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen (Barcelonan yleissopimus) puitteissa unionin puolesta otettavasta kannasta päätökseen nimetä koko Välimeri rikkioksidipäästöjen valvonta-alueeksi (MED SO_x ECA) aluksista aiheutuvan meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (MARPOL-yleissopimus) liitteen VI mukaisesti

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni teki muutetun Välimeren merellisen ympäristön ja rannikkoalueiden suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä ’Barcelonan yleissopimus’, neuvoston päätöksellä 1999/802/EY[3], ja se tuli voimaan 9 päivänä heinäkuuta 2004.

(2) Barcelonan yleissopimuksen 18 artiklan 1 kohdan vii alakohdan mukaan Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokous voi harkita ja toteuttaa kaikkia toimia, jotka ovat tarpeen yleissopimuksen ja pöytäkirjojen tavoitteiden saavuttamiseksi. Sopimuspuolten kokouksen työjärjestyksen 43 artiklan mukaisesti pöytäkirjat, rahoitusohjeet ja sisältöä koskevat päätökset tehdään läsnä olevien ja äänestävien sopimuspuolten kahden kolmasosan enemmistöllä, jollei yleissopimuksessa toisin määrätä.

(3) Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten on määrä hyväksyä 7.–10. päivänä joulukuuta 2021 pidettävässä 22. kokouksessaan päätös ehdotuksen toimittamisesta vuonna 2022 pidettävään Kansainvälisen merenkulkujärjestön, jäljempänä ’IMO’, meriympäristön suojelukomitean 78. kokoukseen. Ehdotus koskee koko Välimeren nimeämistä rikkioksidipäästöjen valvonta-alueeksi (Med SO_x ECA) ja siinä täsmennetään, mistä alkaen tämä olisi voimassa.

(4) On tarpeen vahvistaa Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten kokouksessa unionin puolesta otettava kanta, koska suunnitellussa päätöksessä tehdään IMOn meriympäristön suojelukomitean 78. istunnolle ehdotus sellaisen järjestön puolesta, jonka sopimuspuoli unioni on, koko Välimeren nimeämisestä rikkioksidipäästöjen valvonta-alueeksi (MED SO_x ECA), ja näin ollen kyseessä on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia.

(5) Koska suunnitellun päätöksen tarkoituksena on saattaa ajan tasalle Välimeren suojelua koskevat vaatimukset meriympäristön pilaantumisen vähentämistä ja ihmisten terveyden suojelemista koskevan unionin tavoitteen mukaisesti, ehdotetaan, että unioni puoltaa päätöksen hyväksymistä,

[3] EYVL L 322, 14.12.1999, s. 32–43.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Barcelonan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sopimuspuolten 22. kokouksessa unionin puolesta otettava kanta on puoltaa päätöstä, jonka mukaan toimitetaan Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) meriympäristön suojelukomitean 78. kokoukseen (MEPC 78) ehdotus koko Välimeren nimeämisestä rikkioksidipäästöjen valvonta-alueeksi (Med SO_x ECA) sekä siitä, milloin tämä nimeäminen tulee voimaan.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja